

UMC St Radboud

BEP-kuur bij zaadbalkanker

Patiënteninformatie

Inhoud

Indicatie	1
Overzicht van de kuur	2
De afdeling	3
De polikliniek	6
Bijwerkingen	7
Aandachtspunten voor thuis	8

1. Indicatie

Kanker van de zaadbalk ontstaat meestal in de cellen die het zaad produceren, de kiemcellen. Er zijn twee type kiemcellen: de seminomen en de non-seminomen. Het onderscheid tussen beide is gebaseerd op de samenstelling van de kiemcellen. Het type kiemceltumor speelt een rol bij het vaststellen van de behandeling.

Bij zaadbalkkanker zijn de regelmechanismen van de kiemcel beschadigd. Hierdoor vindt een overmatige celdeling plaats en ontstaat een gezwel (tumor). Doordat het lichaam de celdeling niet meer onder controle heeft kan het gezwel groeien en kunnen er cellen losraken. Deze cellen kunnen zich door het gehele lichaam verspreiden via lymfe- en bloedvaten. Op deze manier kunnen de kwaadaardige kiemcellen in andere organen terechtkomen en daar uitgroeien tot tumoren op afstand. Dit noemen we uitzaaiingen of metastasen. Bij sterke verdenking op zaadbalkkanker zal de zaadbalk worden weggenomen en worden onderzocht op kanker. Hiervoor is een operatie noodzakelijk, waarbij de zaadbalk via het lieskanaal wordt verwijderd. Wanneer uit onderzoek blijkt dat er inderdaad sprake is van zaadbalkkanker zal nader onderzoek worden gedaan om te kijken of er sprake is van

uitzaaiingen. Dit gebeurt met behulp van een CT-scan (Computer-tomografie).

Op grond van de uitgebreidheid van de ziekte zal door de uroloog een vervolgbehandeling worden ingesteld.

In uw geval zijn er uitzaaiingen in het lichaam aangetroffen die een behandeling met chemotherapie noodzakelijk maken. Chemotherapie is een behandeling met cytostatica (medicijnen). Cytostatica remmen de celdeling. Er zijn verschillende soorten cytostatica elk met een specifieke werking voor verschillende type tumoren. De cytostatica worden bij u via het bloed toegediend. Hierdoor verspreiden ze zich over het hele lichaam en kunnen ze de kankercellen in het gehele lichaam bereiken.

U krijgt drie soorten cytostatica om een zo goed mogelijk resultaat te bereiken. Cytostatica werken niet alleen op kankercellen maar ook op de gezonde cellen. Hierdoor is het mogelijk dat u bijwerkingen van deze medicijnen krijgt (zie verder in deze folder).

2. Overzicht van de kuur

De behandeling die u gaat krijgen wordt een BEP-kuur genoemd. BEP is een afkorting van de cytostatica (medicatie) die u gaat krijgen:

B	Bleomycine
E	Etoposide
P	cis-Platinum

U krijgt twee tot vier kuren. Dit hangt af van de uitgebreidheid en type van de ziekte. Elke kuur duurt drie weken. Één kuur bestaat uit drie cycli: één grote kuur en twee kleine kuren. De grote kuur vindt plaats op de afdeling urologie en de kleine kuren op de polikliniek van de urologie. In schema ziet één kuur er zo uit:

Naam medicatie	Week 1					Week 2	Week 3
	Dag 1	Dag 2 donderdag	Dag 3 vrijdag	Dag 4 zaterdag	Dag 5 zondag	Dag 8 woensdag	Dag 15 woensdag
Bleomycine		+				+	+
Etoposide	+	+	+	+	+		
Cis-Platinum	+	+	+	+	+		

+ = toedieningsdag.

3. De afdeling

U wordt op dinsdag opgenomen op de afdeling urologie. U kunt zich melden bij de secretaresse.

Op deze dag krijgt u verschillende onderzoeken die uitsluitend moeten geven of u de chemokuur kan ondergaan zonder dat u er teveel blijvende bijwerkingen van zal ondervinden. Deze onderzoeken vinden alleen plaats voorafgaand aan de eerste kuur.

De onderzoeken die u eenmalig voor de eerste kuur krijgt zijn:

- Audiogram (gehoortest), dit onderzoek krijgt u niet als u twee kuren ondergaat.
- Longfunctieonderzoek, dit onderzoek krijgt u niet als u twee kuren ondergaat.
- Eventueel semen (sperma) inleveren, zodat dit kan worden ingevroren en later gebruikt voor een IVF-behandeling (In Vitro Fertilisatie). In dit geval moet ook uw bloed worden gecontroleerd op hepatitis B en HIV.

De onderzoeken die u voor iedere kuur krijgt zijn:

- X-thorax (longfoto).
- Vena-punctie (bloedonderzoek).

- 24-uurs urine kreatklaring (urine-onderzoek i.v.m. de nierfunctie).
- een gesprek met de zaalarts en een met een verpleegkundige.

Als u klaar bent met deze onderzoeken en de gesprekken met arts en verpleegkundige dan mag u of naar huis of u overnacht op de afdeling. De volgende dag (woensdag, dag 1) kunt u zich om 9.30 uur melden op de afdeling, waarna u om 10.00 uur start met de chemotherapie kuur. Deze kuur duurt vijf dagen. Op maandag kunt u weer naar huis. De kuur die u op de afdeling krijgt is weergegeven in schema 2. Alle medicijnen die u tijdens de kuur krijgt gaan rechtstreeks in een ader via een infuus.

BEP-KUUR

Bep-kuur					DATUM				
TIJD	MEDICIJN	MG.	ML.						
10.00 – 12.00	KCL MgCL	10 5	500	NaCl 0,9%					
12.00 – 13.30	ETOPOSIDE		500	NaCl 0,9%					
13.30 – 14.00	ZOFRAN	8	100	NaCl 0,9%					
14.00 – 18.00	CISPLATINUM		1000	NaCl 0,9%					
18.00 – 18.30	BLEOMYCINE	30	100	NaCl 0,9%	xxx		xxx	xxx	xxx
18.00 – 10.00	KCL MgCL	20 10	2000	NaCl 0,9%					

xxx = niets

Ter verduidelijking van het schema wordt één dag aan u uitgelegd.

Dag 1

- U krijgt een infuus.
- Om 10.00 uur krijgt u vocht en mineralen via het infuus. Deze loopt tot 12.00 uur. De bedoeling hiervan is dat u voldoende vocht binnen krijgt zodat u voldoende plast.
- Om 12.00 uur tot 13.30 uur krijgt u de Etoposide. Dit is een cytostaticum (medicatie).
- Om 13.30 uur tot 14.00 uur krijgt u Zofran toegediend. Dit is medicatie tegen misselijkheid.
- Om 14.00 uur tot 18.00 uur krijgt u de cis-Platinum. Dit is een cytostaticum (medicatie).

- Om 18.00 uur tot 10.00 uur de volgende dag krijgt u weer vocht en mineralen. De bedoeling hiervan is dat u voldoende vocht binnen krijgt, waardoor u voldoende plast, zodat de cytostatica weer uit uw lichaam kan spoelen (nadat deze zijn werking in uw lichaam heeft gedaan).
- Als u maandag met ontslag gaat krijgt u een recept mee voor medicijnen tegen de misselijkheid.
- Het is van belang dat u uw mond goed verzorgt. Dit houdt in dat u na iedere maaltijd uw tanden poetst en regelmatig uw mond met water spoelt.
- Zie verder bijwerkingen medicijnen.

Aandachtspunten op de afdeling

- U mag tussen 12.00 uur en 18.00 uur de afdeling niet verlaten, vanwege het toedienen van de cytostatica.
- U moet zittend plassen en na het plassen de deksel van het toilet dicht doen en hierna twee keer doorspoelen. Dit vanwege resten cytostatica die in uw urine zitten.
- U ziet de verpleegkundigen met handschoenen werken tijdens het toedienen van de cytostatica. Dit is ter bescherming.
- U wordt iedere morgen gewogen om te controleren of u voldoende plast en geen vocht vasthoudt. Als u toch vocht vasthoudt, krijgt u eventueel medicijnen die ervoor zorgen dat u dit overtollige vocht weer uitplast.
- Het infuus kan tussen 9.00 en 9.45 uur afgekoppeld worden zodat u kunt douchen.

De polikliniek

Op dag 8 en 15 (in week 2 en 3), dat is altijd op woensdag, wordt u op de polikliniek verwacht. Daar meldt u zich bij de administratie. U wordt doorverwezen naar wachtruimte B. U wordt opgeroepen door de verpleegkundige die u meeneemt naar de behandelkamer. U neemt plaats op de behandelstoel. U krijgt een infuus in een bloedvat in uw arm ingebracht door de nurse practitioner (een specialistische verpleegkundige). Zij zal met u bespreken hoe het de afgelopen dagen thuis is gegaan en of er nog problemen zijn. Als u vragen of opmerkingen heeft kunt u die met haar bespreken. Er is altijd een arts op de polikliniek die geraadpleegd kan worden bij ernstige problemen. Via het infuus wordt bloed afgenomen. Vervolgens krijgt u Bleomycine door het infuus toegediend.

Na dit bezoek maakt u voor de volgende woensdag een afspraak. Die woensdag zult u dezelfde bloedonderzoeken en behandeling ondergaan.

Aandachtspunten op de polikliniek

- Op dag 15 (in week 3) krijgt u op de polikliniek twee bokalen mee. Het is de bedoeling dat u hierin gedurende de 24 uur urine opvangt. Dit houdt het volgende in.

De maandag voor opname op de afdeling gaat u bijvoorbeeld om 8.00 uur naar het toilet en plast dan uit. Vanaf 8.00 uur begint u dan gedurende 24 uur alle urine op te vangen in de bokalen. De volgende ochtend (dinsdag) om 8.00 uur plast u weer uit. Dit is dan de laatste urine die opgevangen moet worden. In totaal heeft u dan 24 uur lang urine gespaard.

Als er één portie urine verloren gaat, is de uitslag van het onderzoek niet meer betrouwbaar. Dit houdt in dat u opnieuw moet beginnen.

- Tijdens het inlopen van de Bleomycine is het mogelijk dat u een metaalachtige smaak in de mond krijgt. Soms helpt het om op een zuurtje of pepermuntje te zuigen of om op een kauwgummetje te kauwen.
- Op de dag dat u de Bleomycine krijgt toegediend, kunt u wat verhoging of koorts krijgen. Vaak zakt dit na het innemen van een paracetamol. Krijgt u echter koorts boven de 39° Celsius, die enkele uren aanhoudt en niet zakt na het innemen van een paracetamol, dan is het raadzaam om contact op te nemen met uw huisarts of het ziekenhuis.

Bijwerkingen

Hieronder staan de mogelijke bijwerkingen van de gebruikte cytostatica. Dit hoeft niet te betekenen dat u al deze bijwerkingen krijgt. De bijwerking "haaruitval" krijgt u zeker.

Bleomycine:

- Longontsteking en/of verlittekening van de longen (long-fibrose).
- Koorts op de dag van toediening.
- Pigmentvlekken op de huid na 7-10 dagen na toediening.
- Gevoel van dode vingers en tenen meestal gevolgd door tijdelijke verkleuring van huid van wit via blauw naar rood (fenomeen van Raynaud).

Etoposide:

- Misselijkheid op de dag van toediening en soms nog een aantal dagen daarna.
- Braken op de dag van toediening.
- Stomatitis (blaasjes in de mond).
- Haaruitval ongeveer 10-14 dagen na de toediening.
- Leukopenie (te lage witte bloedcellen) na 7-10 dagen van toediening; dit kan leiden tot infecties en koorts.
- Trombopenie (te lage bloedplaatjes) na 7-10 dagen van toediening.

Dit heeft invloed op de bloedstolling. Kan dus snel bloedend tandvlees en blauwe plekken veroorzaken.

- Anemie (te lage rode bloedcellen) na 7-10 dagen van toediening; veroorzaakt moeheid 2 weken na toediening.

Cisplatine:

- Misselijkheid op de dag van toediening en soms nog een aantal dagen daarna.
- Braken op de dag van toediening.
- metaalsmaak op de dag van toediening
- Haaruitval ongeveer 10-14 dagen na de toediening.
- Leukopenie (te lage witte bloedcellen) na 7-10 dagen van toediening; kan leiden tot infecties en koorts.
- Trombopenie (te lage bloedplaatjes) na 7-10 dagen van toediening. Heeft invloed op de stolling, kan dus snel bloedend tandvlees en blauwe plekken veroorzaken.
- Anemie (te lage rode bloedcellen) na 7-10 dagen van toediening wat moeheid twee weken na toediening veroorzaakt.
- Nefrotoxiteit (het slecht functioneren van de nieren) na 7-10 dagen van toediening.

- Neurotoxiteit (prikkelende sensaties in de top van de vingers).
- Ototoxiteit (gehoorverlies).

Aandachtspunten voor thuis

- De medicijnen blijven een aantal dagen na toediening in uw bloed en urine, namelijk:
Bleomycine 3 dagen
Etoposide 5 dagen
Cisplatine 7 dagen.
- U kunt een aantal dagen na de kuur nog last hebben van misselijkheid en braken. Gebruik daarvoor de medicijnen die u van het ziekenhuis hebt meegekregen. Helpen deze niet of onvoldoende neemt u dan contact op met het ziekenhuis. Er kunnen dan andere medicijnen worden voorgeschreven.
- U wordt geadviseerd om met een condoom te vrijen zolang de medicijnen (cytostatica) in uw bloed en urine aanwezig zijn (tot een dag na toediening van de laatste poliklinische Bleomycine).
- U wordt geadviseerd om goede anticonceptie te gebruiken tot zes maanden na het einde van de kuur.
- U wordt geadviseerd zittend te plassen. U moet dit doen zolang de medicijnen (cytostatica) in uw bloed en urine aanwezig zijn.
- Een goede mondverzorging is belangrijk. Dit houdt in dat u na iedere maaltijd uw tanden poetst met een zachte tandenborstel en dat u regelmatig uw mond met water spoelt.
- Wees voorzichtig in de omgang met verkouden/zieke mensen. U heeft een lage weerstand door de kuren.
- Tijdens de kuren en ongeveer een maand erna moet u direct zonlicht vermijden vanwege kans op blijvende pigmentvlekken.
- U kunt snel moe worden, dus doe alles rustig.
- Als uw bloedsuikerslagen niet goed zijn kan een kuur worden uitgesteld. U krijgt de kuur dan één week later. Dit gebeurt echter zelden.
- U kunt ook voor meer informatie de folders over zaadbalkanker en chemotherapie van het Koningin Wilhelmina Fonds lezen. Deze zijn ook beschikbaar op de polikliniek urologie.
- Bij problemen zoals aanhoudend braken, diarree of een temperatuur hoger dan 38,5 dan kunt u altijd contact opnemen met de dienstdoende uroloog, tijdens kantooruren telefoon: 024 - 361 54 15 of met de afdeling waar u gelegen

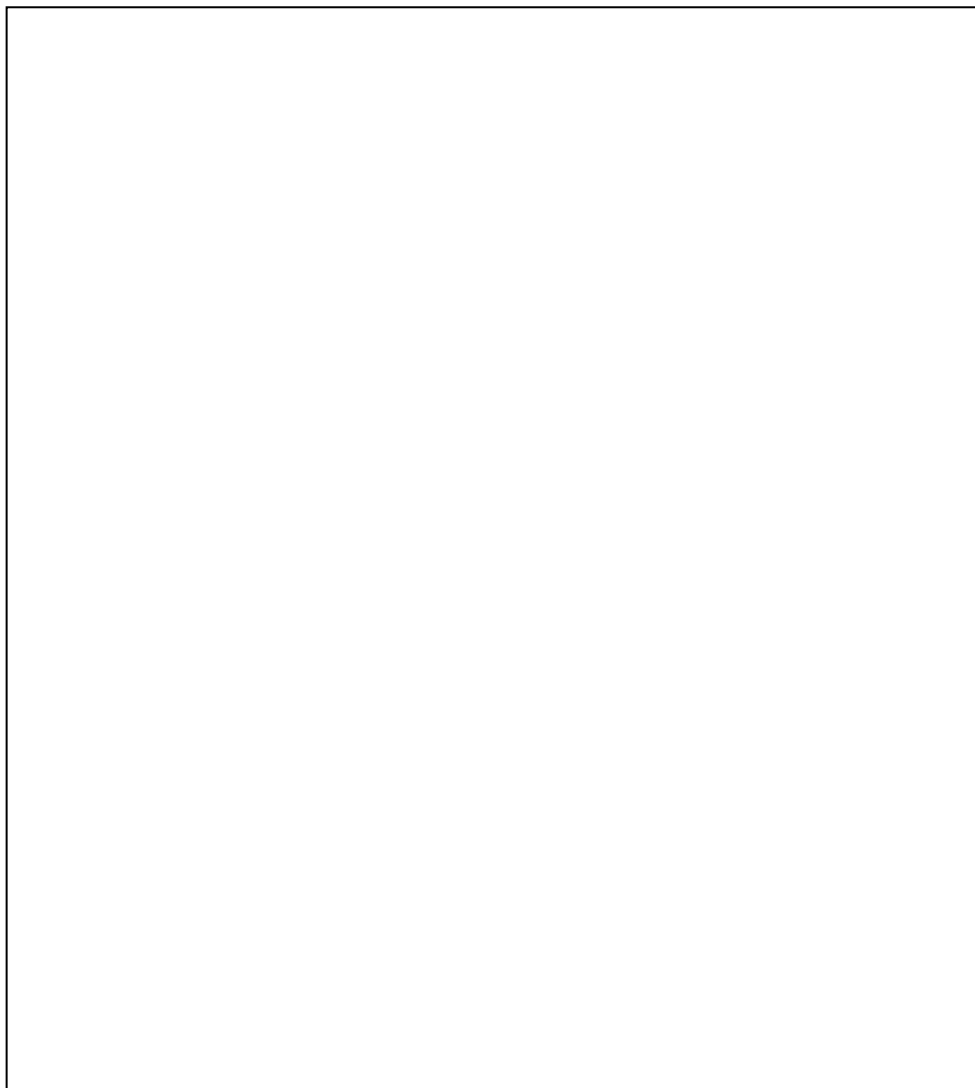
heeft tijdens de opname, afdeling urologie (A20) telefoon: 024 - 361 34 20 of met de afdeling urologie (A10) telefoon: 024 - 361 45 90.

- Zes weken na de laatste kuur krijgt u een CT-scan ter controle. Hierna wordt u regelmatig op de polikliniek gecontroleerd.
- Kernzaak is een contactgroep voor (ex) patiënten met zaadbalkanker en hun omgeving:
Stichting Kernzaak, Sophialaan 8, 1075 BR Amsterdam, telefoon: 020-5700545.
- Meer informatie vindt u op www.allesoverchemotherapie.nl

Annuleren van afspraken

Voor het annuleren van afspraken kunt u ook het contactformulier invullen op onze website: <http://www.umcn.nl/Zorg/Afdelingen/Urologie/UrologiePolikliniek/Pages/Contactformulier.aspx>.

Noteer hier uw vragen

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the user to write their questions. It occupies the left half of the page below the instruction text.

Adres

Bezoekadres

Verpleegafdeling Urologie
Ingang UMC St Radboud Centraal
Geert Groteplein-Zuid 10
6525 GA Nijmegen
Volg route 753, zone C5

Telefoonnummers:

Verpleegafdeling Urologie
024 - 361 34 20

Bezoekadres

Ingang UMC St Radboud Centraal
Geert Groteplein-Zuid 10
6525 GA Nijmegen
Volg route 725, Poliplein C0

Telefoonnummer

Polikliniek Urologie 024 - 361 38 03
De polikliniek is telefonisch bereikbaar
van maandag tot en met vrijdag van
8.00 - 12.00 en van 13.30 - 16.00 uur.

© UMC St Radboud

overname van (gedeelten uit)

deze tekst is uitsluitend

mogelijk na schriftelijke

toestemming van

Productgroep Communicatie